

14. Vapaat suunnat

Ydinsisällöt

Vapaiden kirkkojen historiaa

- Monet suuntaukset muotoutuivat Isosta-Britanniassa tai Yhdysvalloissa.
- Liikkeet tulivat Suomeen 1800-luvun loppupuolella.
- Vapaakristillisillä kirkoilla on jokaisella oma erilainen syntyhistoriansa, teologinen katsantokantansa ja järjestäytymisen muotonsa.
- Jotkut kirkoista ovat kansainvälisen kirkon osastoja, jotkut kansallisia ja jotkin täysin itsenäisiä paikallisseurakuntia.

Vapaat kirkot Suomessa

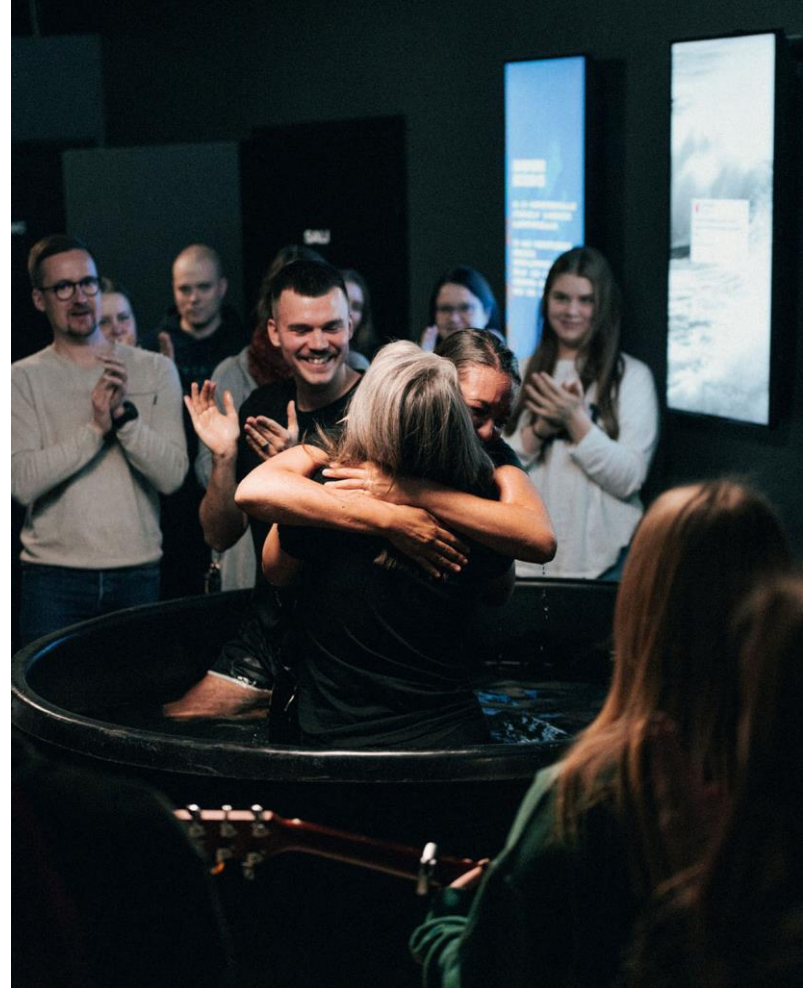
- Vapaat kirkot ovat Suomessa vähemmistökirkkoja.
- Kirkkojen suhde valtioon on muuttunut entistä aktiivisemmaksi, ja liikkeet ovat ottaneet kantaa ajankohtaisiin asioihin.
- Tietyissä asioissa liikkeet saattavat olla konservatiivisia (esimerkiksi tasa-arvoinen avioliittolaki), mutta joissain asioissa edistyksellisiä (esimerkiksi naisen asema seurakunnassa)
- Vapaat suunnat rahoittavat toimintansa seurakuntalaisten antamina lahjoituksina, mutta ne saavat myös valtiolta avustusta.
- Suomessa vapaat suuntaukset tekevät yhteistyötä ja ne ovat perustaneet Suomen vapaakristillisen neuvoston.

Suomessa toimivat vapaat suunnat

- Adventtikirkko
- Baptistikirkko
- Helluntaikirkko
- Metodistikirkko
- Pelastusarmeija
- Vapaakirkko
- Sekä suuri joukko uuskarismaattisia seurakuntia

VAPAIEN SUUNTIEN YHTEISIÄ PIIRTEITÄ

- juuret 1500-luvun reformaation äärisuuntauksissa
- syntyivät protestina valtakirkkoa kohtaan
- usein käytössä aikuiskaste, jota nimitetään uskovien kasteeksi
- eivät korosta sakramenteja
- tavoitteena tosiuskovaisten hengellinen yhteisö
- jumalanpalvelukset vapaamuotoisia
- Pyhän Hengen toiminta ja armolahjat keskeisiä
- maallikoilla tärkeä asema

Helluntaiherätys Suomessa

- Liike syntyi 1900-luvun alussa Pohjois-Amerikan herätysten pohjalta.
- Helluntaiherätys saapui Suomeen 1900-luvun alkupuolella.
- Nykyisin Suomessa on noin 250 helluntaiseurakuntaa, joilla on noin 50 000 jäsentä.
- Suomen Helluntaikirkko perustettiin 2002, mutta kaikki helluntaiseurakunnat eivät ole liittyneet siihen.
- Keskeisiä piirteitä:
 - henkikaste aikuiskasteen jälkeen
 - henkilökohtainen usko
 - Raamatun arvovalta, armolahjat
 - hurmokselliset kokemukset
 - todistaminen, ylistäminen

Suomen Vapaakirkko

- Vapaakirkko on syntynyt Suomessa 1800-luvun lopulla, ja sillä on nykyään noin 15 000 jäsentä.
- Keskeisiä piirteitä:
 - henkilökohtainen uskonratkaisu
 - uskovien seurakunta
 - upotuskaste uskoviille
 - ehtoollinen avoin kaikille tunnustaville kristityille
 - kirkon ja valtion pitäminen erillään
- Vapaakirkkoon kuuluvat seurakunnat ovat itsenäisiä.
- Ruotsinkielisille on oma Fria Missionförbundet -yhdistys.

Pelastusarmeija

- Liikkeen perusti metodistipappi William Booth Lontoossa 1800-luvun loppupuolella.
- Suomen Pelastusarmeija on perustettu 1800-luvun lopussa.
- Jäsenmäärästä Suomessa ei ole tarkkaa tietoa, koska suurin osa kuuluu luterilaiseen kirkkoon.
- Epävirallinen tunnuslause ”soppaa, saippuaa ja sielunhoitoa”.
- Keskeisiä piirteitä:
 - hierarkkinen järjestäytyminen armeijan tavoin: kenraali, upseerit, sotilaat
 - herätyskokouksissa musiikilla voimakas sija
 - paljon sosiaalista avustustoimintaa: joulupadat, yömajat, kirpputori

